

CONSULTATIEREACTIE

Reactie van de Nederlandse Vereniging van Banken op het Voorontwerp voor de Wet modernisering personenvennootschappen

Datum: 9 februari 2023

Inleiding

De Nederlandse Vereniging van Banken (NVB) heeft met interesse kennisgenomen van het Tweede ambtelijk voorontwerp voor de Wet modernisering personenvennootschappen (hierna te noemen: 'Voorontwerp') dat op 10 oktober 2022 in consultatie is gegaan. De NVB maakt graag gebruik van de mogelijkheid te reageren op de consultatiedocumenten.

De NVB is van mening dat het huidige Voorontwerp een verbetering is ten opzichte van het vorige consultatiedocument. Wij spreken nogmaals onze waardering uit voor de intentie van de wetgever en de regering om de huidige regeling aan te passen en deze te verduidelijken en eenvoudiger te maken. Zonder aan die waardering afbreuk te willen doen, plaatsen wij in deze reactie ook enkele kritische kanttekeningen. Het Voorontwerp brengt op punten nog steeds rechtsonzekerheid met zich mee voor onder andere klanten en de banken. De reactie van de NVB heeft tot doel deze rechtsonzekerheid onder de aandacht te brengen. Ook gezien het feit dat deze wetgeving impact heeft op verschillende aspecten van de bancaire dienstverlening aan klanten, zowel operationeel als financieel. Gelet hierop is het ook van groot belang dat de banken voldoende tijd wordt gegund om de consequenties daarvan in de operatie te implementeren.¹

Hieronder bespreken wij de belangrijkste onderwerpen waarbij wij vragen hebben en/of waarbij naar ons oordeel aanpassing van het Voorontwerp gewenst is.

Rechtspersoonlijkheid en aanduiding

Het toekennen van rechtspersoonlijkheid aan een personenvennootschap maakt het eenvoudiger om te contracteren met een dergelijke personenvennootschap. Er is dan immers sprake van een rechtssubject met een eigen rechtspersoonlijkheid en een eigen (afgescheiden) vermogen waarmee een bank rechtstreeks kan contracteren. Eventuele juridische onduidelijkheden onder het huidige regime over wie de contractspartij is van de bank wanneer een personenvennootschap verplichtingen is aangegaan, komen daarmee te vervallen. De introductie van rechtspersoonlijkheid vereenvoudigt ook de toe- en uittreding van vennoten.

Criteria toekenning rechtspersoonlijkheid

De criteria voor het toekennen van rechtspersoonlijkheid zijn echter naar ons oordeel nog onvoldoende scherp. De criteria staan in art. 800 lid 2 van het Voorontwerp:

'Een personenvennootschap die op een voor derden duidelijk kenbare wijze onder een door de personenvennootschap gevoerde naam aan het rechtsverkeer deelneemt, is een openbare personenvennootschap met rechtspersoonlijkheid.'

Deze criteria kunnen gemakkelijk aanleiding geven tot discussie. Wanneer is er sprake van 'op een voor derden duidelijk kenbare wijze'? Of van 'onder een door de personenvennootschap gevoerde

---

¹ Dit mede gelet op het feit dat het gaat om grote aantallen klanten van banken. Zie Memorie van Toelichting (hierna te noemen: 'MvT'), p. 2: 'Er zijn in Nederland circa 237.000 personenvennootschappen (bestaande uit 38.000 maatschappen, 188.000 VOF's en 11.000 CV's).' Het is reëel om te veronderstellen dat nagenoeg alle 237.000 personenvennootschappen op zijn minst één of meer producten bij één of meer banken aanhouden of afnemen.

naam aan het rechtsverkeer deelnemen'? Partijen zouden zelfs onbewust een rechtspersoon in het leven kunnen roepen. Voor het ontstaan van een rechtspersoon is immers voldoende dat zij op basis van een (samenwerkings-)overeenkomst onder gezamenlijke naam bepaalde beroeps- of bedrijfsmatige activiteiten gaan ondernemen. Inschrijving in het handelsregister is geen vereiste. Ook voor derden kan het daardoor onduidelijk zijn of zij nu met de individuele vennoten of met een rechtspersoon een rechtshandeling zijn aangegaan. Het lijkt ons vanuit het oogpunt van rechtszekerheid, zowel voor de vennoten als voor derden, daarom beter om de rechtspersoonlijkheid te koppelen aan inschrijving in het handelsregister en de inschrijving een constitutief vereiste voor rechtspersoonlijkheid te laten zijn. Deze werkwijze is bovendien instrumenteel om op proportionele en effectieve wijze te voldoen aan de identificatie- en verificatieverplichtingen uit hoofde van de Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme (Wwft). Art. 4 lid 2 Uitvoeringsregeling Wwft bepaalt dat identificatie van een rechtspersoon (anders dan een kerkgenootschap) dient te geschieden aan de hand van (a) een uittreksel uit het handelsregister of (b) een akte of verklaring, opgemaakt onderscheidenlijk afgegeven door een in Nederland of in een andere lidstaat gevestigde advocaat. Identificatie op basis van een onder (b) vermelde document is gezien de operationele en administratieve impact voor het grote aantal personenvennootschappen dat aan het economisch verkeer deelneemt onpraktisch en daarom onwenselijk.

Reikwijdte van art. 810 lid 1 van het Voorontwerp
Artikel 810 lid 1 bepaalt het volgende:

'(..) Bepalingen buiten deze titel die van toepassing zijn op een rechtspersoon, zijn niet van toepassing op de openbare personenvennootschap, tenzij in die andere bepaling van buiten deze titel anders is bepaald.'

In de MvT is hierover slechts aangegeven dat als uitgangspunt is genomen dat wetgeving van buiten deze titel die geldt voor rechtspersonen, niet geldt voor personenvennootschappen, tenzij anders is bepaald (zie p. 69). De NVB merkt op dat deze bepaling echter tot gevolg heeft dat al het recht buiten de voorgestelde titel 13 van boek 7 BW dat voor een openbare personenvennootschap relevant is – zowel civiel als administratief – expliciet van toepassing moet zijn verklaard. Gezien de verwachte omvang van het aantal personenvennootschappen dat als gevolg van de beoogde wetswijziging zal ontstaan en hun rol in het economisch verkeer kan de NVB kan zich moeilijk voorstellen dat dit de bedoeling van de wetgever is.

Benaming reeds bestaande en toekomstige personenvennootschappen

In onze eerdere consultatiereactie (op het Eerste ambtelijk voorontwerp uit 2019, hierna te noemen: 'Eerste voorontwerp') hebben wij opgeroepen om de administratieve lasten, die de invoering van de regeling tot gevolg (kan) hebben, zoals bijvoorbeeld lasten vanwege het doorvoeren van verplichte naamswijzigingen, zoveel mogelijk te beperken. Op p. 2 van de MvT staat nu dat de bestaande benamingen 'VOF' en 'Maatschap' zullen verdwijnen, maar dat reeds bestaande VOF's en maatschappen zich op grond van het overgangsrecht wel zo kunnen blijven noemen. Dat is positief. Wij gaan er van uit dat de benaming 'CV' blijft bestaan.

Omwille van de duidelijkheid in het handelsverkeer, ook om verwarring met besloten of naamloze vennootschappen te voorkomen, is het raadzaam om bij inschrijving van nieuwe personenvennootschappen in het handelsregister de eis te stellen dat de benaming 'openbare vennootschap' of 'OV' in de naam van de rechtspersoon moet worden opgenomen.

Na invoering van de wettelijke regeling zullen de banken hun geautomatiseerde administratiesystemen op de mogelijkheid van een nieuwe rechtspersoon (de openbare personenvennootschap) moeten inrichten. Alle uitstaande producten (o.a. kredieten en bankrekeningen) zullen in de systemen (ook) op naam van de rechtspersoon moeten worden gezet. Dit is een aanzienlijke operationele aanpassing. Het is belangrijk dat de banken hier voldoende tijd voor krijgen. Om deze administratieve omzetting operationeel haalbaar te maken is het essentieel dat het inschrijffnummer waarmee de personenvennootschap bij het handelsregister van de Kamer van Koophandel (reeds) staat ingeschreven, door de toekenning van de rechtspersoonlijkheid niet wijzigt. Om de uitvoerbaarheid verder te borgen dient bepaald te worden dat banken de nieuwe rechtspersoon als klant mogen accepteren zonder dat er additioneel cliëntenonderzoek (Customer Due Diligence (CDD)) of een KYC-

onderzoek, hoeft te worden gedaan. Dit in ieder geval zolang de groep van vennoten of maten (op het moment van het verkrijgen van rechtspersoonlijkheid) ongewijzigd is.

Aansprakelijkheid van de vennoten

Hoofdelijke aansprakelijkheid vennoten

Art. 814 lid 1 bepaalt dat de vennoten naast de openbare personenvennootschap hoofdelijk verbonden zijn voor verbintenissen van de openbare personenvennootschap jegens derden. Lid 2 bepaalt dat vennoten slechts kunnen worden aangesproken voor zover de openbare personenvennootschap in verzuim is.

Volgens de MvT (p. 83) kiest de wetgever voor 'een vorm van subsidiaire aansprakelijkheid, die enige kenmerken heeft van de regeling die geldt voor het bestuur van de vereniging². Vennoten kunnen worden aangesproken voor zover de personenvennootschap niet nakomt' (art. 814 lid 2: 'in verzuim is'). De MvT (p. 85 en 86) geeft hierbij de volgende toelichting:

'De achterliggende gedachte is om de gevolgen van hoofdelijke aansprakelijkheid voor vennoten in de dagelijkse praktijk iets te verzachten.'

De NVB betwijfelt of het gezien de verschillende karakters van beide rechtsvormen en de rol die zij in het handelsverkeer vervullen passend is om voor de openbare personenvennootschap aan te sluiten bij het aansprakelijkheidsregime van (de bestuurders van) een informele vereniging. De vraag of sprake is van een informele vereniging is vaak onduidelijk, zoals ook blijkt uit de jurisprudentie. Die onduidelijkheid zouden we niet moeten willen bij een veelvoorkomende ondernemingsvorm als de personenvennootschap. Zoals de wetgever zelf aangeeft in de MvT (p. 71 en p. 32) heeft 'een openbare personenvennootschap in tegenstelling tot een informele vereniging winstoogmerk' en zal deze 'naar verwachting vaker in het handelsverkeer (...) voorkomen'³ en is het doel van de samenwerking bij een personenvennootschap 'het behalen van voordeel' waarbij 'ter onderscheid van de stichting of vereniging, (...) het bij de personenvennootschap nodig [is] dat het voordeel in de vermogensrechtelijke sfeer ligt en dat dit voordeel ook aan de vennoten toekomt'.

De vennoten zijn op grond van de voorgestelde regeling zoals opgemerkt pas aansprakelijk na de openbare personenvennootschap. Zij komen aan de beurt als de openbare personenvennootschap in verzuim is. De MvT is hierover overigens niet consequent, waardoor de vraag kan ontstaan of het verzuimcriterium het formele vereiste is voor het ontstaan van aansprakelijkheid.⁴

Bestaande zekerheidsrechten – overgangsrecht

In de consultatiereactie op het Eerste voorontwerp heeft de NVB uitgebreid aandacht besteed aan de vraag of de bestaande ten gunste van de bank gestelde zekerheden (pand- en hypotheekrechten) voor de verplichtingen van 'de vennoten, handelend als vennoot van de personenvennootschap alsmede voor zich', na inwerkingtreding van de nieuwe wet zekerheid blijven bieden voor de bestaande en nieuwe financiële verplichtingen van de personenvennootschap. Na inwerkingtreding van de wet kunnen zekerheden voor de nieuwe verplichtingen van een personenvennootschap zelf worden gevestigd. Als bestaande zekerheden niet zouden gelden voor de verplichtingen van de personenvennootschap, moet bij elke personenvennootschap worden beoordeeld of bestaande zekerheden onder het oude regime (voor de verplichtingen van de vennoten) of onder het nieuwe regime (voor de verplichtingen van de personenvennootschap) zijn gevestigd.

² Zie art. 2:30 lid 4 BW, op grond waarvan bestuurders nadat de informele vereniging in het handelsregister is ingeschreven aansprakelijk zijn voor zover de wederpartij aannemelijk maakt dat de vereniging niet aan de verbintenis zal voldoen.

³ Zie enerzijds art. 2:26 BW en anderzijds het voorgestelde art. 800.

⁴ Vergelijk enerzijds p. 6 ('Vennoten zijn hoofdelijk verbonden voor de schulden van de personenvennootschap, voor zover aannemelijk is dat de personenvennootschap de schuld niet zal voldoen.') en anderzijds p. 9 ('Ter bescherming van schuldeisers zijn vennoten bovendien in beginsel hoofdelijk aansprakelijk voor verbintenissen van de personenvennootschap, voor zover de personenvennootschap in verzuim is.') alsmede p. 85 ('Deze regel van subsidiaire aansprakelijkheid (...) houdt in dat in eerste instantie de personenvennootschap zal moeten worden aangesproken. Is deze in verzuim, dan kunnen de vennoten worden aangesproken.').

De NVB heeft er daarom op aangedrongen om 'continuïteit' aan te nemen tussen de oude personenvennootschap die geen rechtspersoon was en de nieuwe personenvennootschap die dat wel is. De toekenning van rechtspersoonlijkheid aan een personenvennootschap zou onverlet moeten laten dat het nog steeds om dezelfde vennootschap gaat, zodat de bestaande zekerheden van rechtswege ook gaan c.q. blijven gelden voor verplichtingen van de nieuwe rechtspersoon. Daardoor kunnen personenvennootschappen met zekerheden onder het oude regime en onder het nieuwe regime op gelijke manier behandeld worden. Dit voorkomt een grote administratieve last voor zowel banken als het bedrijfsleven, dat vaak de kosten voor het vestigen van nieuwe zekerheden en het aanpassen van kredietdocumentatie draagt. Het voorkomt ook een aanzienlijk risico op fouten.

Als de NVB het goed ziet, is in reactie hierop in de Invoeringswet modernisering personenvennootschappen (hierna te noemen: 'Invoeringswet') art. 218 lid 11 opgenomen.⁵ In de Memorie van Toelichting bij de Invoeringswet (hierna te noemen: 'MvT Invoeringswet' wordt deze regeling slechts summierlijk toegelicht:

*'Deze bepaling geeft een overgangsregel voor het geval er op een aandeel in een tot de gemeenschap behorend goed of op een goed als geheel een beperkt recht is gevestigd. Denk aan een bankrekening die is verpand. Voor inwerkingtreding van titel 7.13 staat deze bankrekening op naam van de vennootschap onder firma, maar zijn de gezamenlijke vennoten gerechtigd. Na inwerkingtreding van titel 7.13 behoort deze bankrekening tot het vermogen van de openbare personenvennootschap. Ook na inwerkingtreding van titel 7.13 en de overgang van het goed naar het vermogen van de rechtspersoon blijft het beperkte recht op het goed, dan wel het aandeel van het goed, rusten.'*⁶

Het feit dat, zoals het vermelde artikel bepaalt, een beperkt recht (pandrecht, hypotheek) blijft rusten op het goed dat na de inwerkingtreding van de wet is overgegaan naar het vermogen van de personenvennootschap, vloeit naar de mening van de NVB al voort uit de overgang van de betrokken goederen onder algemene titel (art. 218 lid 4 Invoeringswet).

Belangrijker, deze bepaling noch de toelichting in de MvT geeft een oplossing voor de reeds in 2019 door de NVB gesignaleerde cruciale punten/onduidelijkheden. De NVB vraagt daarom nogmaals aandacht voor de consequenties van het Voorontwerp voor op het moment van inwerkingtreding aan financiers verstrekte zekerheden voor bestaande financieringen aan VOF's, CV's en maatschappen.⁷ Vanwege het grote belang voor de financieringspraktijk voegt de NVB hierna een voorbeeld met een aantal vragen toe om de problematiek te verduidelijken.

Voorbeeld

Een bank financiert VOF AB, met als vennoten de natuurlijke personen A en B. In verband daarmee heeft de bank krediet verstrekt aan de vennoten A en B, handelend als vennoten van VOF AB alsmede voor zich, waarna de financiering is geadmistreerd op naam van VOF AB. De vennoten A en B, handelend in de genoemde hoedanigheden, hebben ten gunste van de bank (i) een pandrecht gevestigd op alle huidige en toekomstige debiteurenvorderingen en voorraden van de VOF en (ii) een hypotheek op het bedrijfspand. Om het pandrecht op de debiteurenvorderingen die na registratie van de pandakte ontstaan, te vestigen ondertekent de bank krachtens een volmacht in de pandakte dagelijks een zgn. verzamelvervolgpandakte Het pandrecht en het hypotheekrecht strekken tot zekerheid van al hetgeen de bank te vorderen heeft of zal krijgen van vennoten A en B, handelend als vennoten van VOF AB alsmede voor zich.

Bij inwerkingtreding van de nieuwe wet wordt de VOF (mits ingeschreven in het handelsregister) van rechtswege een openbare personenvennootschap en daardoor een rechtspersoon. Bestaande goederen gaan op dat moment belast met pand- en hypotheekrecht over naar het vermogen van de

⁵ Dit artikel luidt: 'Een beperkt recht gevestigd op een aandeel in een tot de gemeenschap behorend goed of op een goed als geheel, blijft ook na inwerkingtreding van titel 7.13 rusten op dit aandeel in het goed of op het goed als geheel, ook al is dit goed van rechtswege overgegaan naar het vermogen van de rechtspersoon.'

⁶ Zie MvT Invoeringswet, p. 14.

⁷ In zijn consultatiereactie op het Voorontwerp van 1 december 2022 (p. 61 e.v.) besteedt prof. mr. Chr. M. Stokkermans ook aandacht aan dit onderwerp.

personenvennootschap en nieuwe debiteurenvorderingen en voorraden worden vanaf dat moment door de personenvennootschap verkregen.

Vragen

- 1) Voor wiens schulden geldt een bestaand pandrecht (al dan niet bij voorbaat) of hypotheekrecht na de overgang van het onderpand naar het vermogen van de personenvennootschap:
  - (i) voor de huidige en toekomstige verplichtingen van de in de pand- c.q. hypotheekakte vermelde 'vennoten A en B, handelend als vennoten van VOF AB alsmede voor zich' of
  - (ii) -ook- voor de huidige en toekomstige verplichtingen van de personenvennootschap?
- 2) Zo ja, is dat ook het geval als na verloop van tijd de in de pand- en/of hypotheekakte vermelde vennoten als vennoot zijn uitgetreden en vervangen door nieuwe vennoten? N.B.: indien na inwerkingtreding van de wet zekerheid wordt gevestigd voor de openbare personenvennootschap strekt deze voor de verplichtingen van de rechtspersoon, zodat het wisselen van de vennoten geen consequenties heeft voor het zekerheidsrecht.
- 3) Komt (los van de vraag voor wiens verplichtingen hiervoor onder 1) op basis van de bestaande pandakte een rechtsgeldig pandrecht tot stand op de debiteurenvorderingen en voorraden (en andere goederen) die na inwerkingtreding van de wet aan de personenvennootschap gaan toebehoren?
- 4) Werkt de volmacht in de pandakte nog en kan de bank op grond daarvan middels de verzamelvervolgpandakte een pandrecht vestigen op nieuwe debiteurenvorderingen van de personenvennootschap?

Zoals al aangegeven kunnen na inwerkingtreding van het Voorontwerp, zekerheden voor de verplichtingen van een personenvennootschap zelf worden gevestigd. In dat geval is duidelijk dat die zekerheden gelden voor de verplichtingen van die rechtspersoon, ongeacht wie de vennoten zijn.

Zolang er onduidelijkheid bestaat over de voorafgaande vragen, moet er rekening mee worden gehouden dat banken niet alleen voor nieuwe, maar ook voor bestaande financieringen nieuwe zekerheden van en voor de verplichtingen van personenvennootschappen zullen moeten gaan bedingen, waarvan de kosten voor rekening van de personenvennootschappen komen. Afhankelijk van de antwoorden op de vragen zou verder na inwerkingtreding van het Voorontwerp mogelijk steeds moeten worden beoordeeld of de zekerheden onder het oude regime (voor de verplichtingen van de vennoten) of onder het nieuwe regime (voor de verplichtingen van de personenvennootschap) zijn gevestigd. Dit leidt niet alleen tot een grote extra administratieve last voor zowel banken als het bedrijfsleven, maar ook tot een groot risico op fouten. Dit alles lijkt niet te stroken met de door de wetgever met het Voorontwerp beoogde verbetering van de financierbaarheid zonder extra administratieve lasten voor het bedrijfsleven.

De NVB herhaalt dan ook dat het van essentieel belang is om in het overgangsrecht en de daarbij te geven toelichting ondubbelzinnig tot uitdrukking te brengen dat er sprake is van 'continuïteit' tussen de oude vennootschap die geen rechtspersoon was en de nieuwe vennootschap die dat wel is.

Verpanding en financierbaarheid van personenvennootschappen

In het Voorontwerp heeft de wetgever voorzien in een verduidelijking ten aanzien van de verpanding van het vorderingsrecht dat de vennoten op de openbare personenvennootschap hebben. In lijn met de eerdere consultatiereactie van de NVB wordt in art. 811 lid 1 nu gesproken van een deelnamerecht dat blijkens MvT op p. 73 wordt gekwalificeerd als een vermogensrecht bestaande uit '*alle vorderingen van de vennoot op het vermogen van de personenvennootschap*'. Uit de MvT wordt eveneens duidelijk dat dit vermogensrecht onder meer het recht op vergoeding bij uittreding behelst en het recht op periodieke winstuitkering.

Met het bepaalde in de art. 811 en 812 beoogt de wetgever het eenvoudiger te maken om een pandrecht of recht van vruchtgebruik te vestigen op vorderingen van de vennoot op de openbare personenvennootschap en daarmee de drempel te verlagen om financiering aan vennoten en

personenvennootschappen te verstrekken. De wetgever gaat er zelfs vanuit dat dit kan tegen een lager rentepercentage dan waartegen de huidige personenvennootschappen worden gefinancierd (MvT, p. 22 en p. 79). De vraag is evenwel of met de voorgestelde regeling dit doel wordt bereikt.

Allereerst dient te worden opgemerkt dat het rentepercentage voor een financiering van een personenvennootschap niet alleen afhangt van de te vestigen zekerheidsrechten, maar (bijvoorbeeld) ook van het risicoprofiel van de personenvennootschap en de waarde van de goederen waarop het zekerheidsrecht wordt gevestigd. Daarnaast kan over de 'waarde' van het deelnamerecht worden gediscussieerd. Het deelnamerecht is immers zoveel waard als de waarde van de onderneming die de personenvennootschap drijft. Alleen bij een goedlopende onderneming zal immers sprake zijn van een periodieke winstuitkering en/of een uitredingsvergoeding. Het is dan ook niet eenvoudig te bepalen wat de impact van de voorgestelde verpanding van en vestiging van een vruchtgebruik op het deelnamerecht op de financierbaarheid van de vennoten en/of de personenvennootschap is.

Als het deelnamerecht al van waarde is, dan werpt het Voorontwerp een aantal obstakels op voordat daadwerkelijk tot verpanding of vestiging van een recht van vruchtgebruik daarop kan worden overgegaan. Dat komt de financierbaarheid van de vennoten en/of de personenvennootschap niet ten goede. Er kan niet vanuit worden gegaan dat het deelnamerecht voor overdracht en verpanding vatbaar is (daartoe dient de bank nader onderzoek te doen) en daar waar overdracht of verpanding van het deelnamerecht in beginsel niet mogelijk is, dienen daartoe in vennootschapsverband nadere besluiten te worden genomen of het vennootschapscontract te worden aangepast.

Wanneer het deelnamerecht vatbaar is voor overdracht, kan daarop een pandrecht worden gevestigd (art. 3:228 BW).⁸ De MvT bepaalt evenwel (op p. 74 en 75) dat de vennoten in beginsel *'niet kunnen beschikken over dit deelnamerecht'*, maar dat *'vennoten kunnen overeenkomen om het deelnamerecht overdraagbaar te maken'* en *'een deelnamerecht kan met toestemming overdraagbaar worden gemaakt'*. Daarmee lijkt het deelnamerecht – gelet op de MvT en de redactie van art. 811 lid 2 van het Voorontwerp – in beginsel onoverdraagbaar, tenzij daarvoor toestemming is gegeven aan de vennoot bij besluit of in de vennootschapsovereenkomst.⁹ Uit art. 811 lid 4 en de MvT (op p. 77) blijkt dat van dit toestemmingsvereiste ten aanzien van de overdraagbaarheid van het deelnamerecht niet kan worden afgeweken. Wel kan in de vennootschapsovereenkomst bij voorbaat toestemming worden verleend.¹⁰

Als het deelnamerecht al vatbaar is voor overdracht, dan is het blijkens de MvT (op p. 74 en 75) niet per definitie zo dat het deelnamerecht door de vennoot kan worden verpand. Er wordt immers opgemerkt dat verpanding niet kan *'zonder medewerking van de andere vennoten, omdat verpanding van het deelnamerecht ook een recht op opzegging kan inhouden met het oog op het te gelde maken van het verpande recht.'*

Als dan wordt gekeken naar de twee belangrijkste vorderingsrechten waaruit het deelnamerecht bestaat (vorderingsrecht winstaandeel en vorderingsrecht uitredingsvergoeding) dan geldt voor beide vorderingsrechten dat dit toekomstige vorderingsrechten betreffen (zie art. 806 en art. 811 lid 3).¹¹

⁸ In de MvT (zie p. 80) wordt opgemerkt dat het pandrecht wordt gevestigd overeenkomst art. 3:94 BW door middel van een akte en mededeling, en dat zowel voor een openbaar als een stil pandrecht kan worden gekozen. De vestiging van een stil pandrecht vindt evenwel plaats langs de lijn van art. 3:239 lid 1 BW jo 3:236 lid 2 3:98 jo 3:94 lid 3 BW. De verwijzing naar enkel art. 3:94 BW is te beperkt. Voor een openbaar pandrecht geldt de verwijzing naar art. 3:236 lid 2 jo 3:98 jo 3:94 lid 1 BW.

⁹ Dit toestemmingsvereiste lijkt, gelet op de tekst van het wetsvoorstel en de MvT op p. 80, niet te gelden voor de afzonderlijke vorderingsrechten van de vennoot op de openbare personenvennootschap. Het verdient evenwel de voorkeur wanneer dit wordt verduidelijkt en zo mogelijk versimpeld.

¹⁰ In de MvT wordt (op p. 79) ten aanzien van art. 812 lid 2 (inzake pandrecht op deelnamerecht) nog gesproken van 'vrij overdraagbaar'. Zoals in de eerdere consultatiereactie door de NVB is opgemerkt, is alleen overdraagbaarheid vereist voor de verpanding, niet de vrije overdraagbaarheid. Van vrije overdraagbaarheid lijkt ook geen sprake, nu overdracht van het deelnamerecht aan een toestemmingsvereiste is gekoppeld. Onder de huidige fiscale regels heeft 'vrije overdraagbaarheid' evenwel tot gevolg dat de vennootschap meteen Vpb-plichtig is (in elk geval bij commanditaire deelnemingen) en dat is voor de meeste personenvennootschappen niet de bedoeling. Partijen willen de vennootschap vaak juist fiscaal transparant laten zijn.

¹¹ Art. 806 bevat een regeling voor het aandeel van de vennoten in het resultaat van de personenvennootschap. Het resultaat en het bedrag waar de vennoten recht op hebben wordt bij besluit vastgesteld. Ná de vaststelling van het resultaat en het winstaandeel, ontstaat het recht op uitkering, aldus de MvT op p. 57 en 58. De MvT op p. 57 lijkt niet helemaal zuiver geformuleerd. Daarin is opgenomen dat *'zodra de winst is vastgesteld, heeft eenieder een (vorderings)recht op uitkering.'* Het gaat blijkens art. 806 evenwel niet alleen om het vaststellen van de winst maar ook de winstuitkering per vennoot. Omdat art.

De wetgever heeft in het wetsvoorstel aldus vastgehouden aan de systematiek die ook in het Eerste voorontwerp werd gehanteerd. De NVB benadrukt – net als in haar eerder consultatiereactie – dat wanneer het deelnamerecht c.q. deze beide vorderingsrechten als een toekomstig recht worden gezien, de verpanding ervan niet meer rechtsgeldig tot stand komt als de pandgever/vennoot op het moment van het ontstaan van het vorderingsrecht in staat van faillissement verkeert (artikel 35 lid 2 Fw). Als het vorderingsrecht op vergoeding bij uittrekking en winstuitkering niet direct rechtsgeldig verpand kunnen worden, zou dat niet aan de in het Voorontwerp gepretendeerde verbetering van de financierbaarheid van vennoten en vennootschappen bijdragen.

Anders dan in de toelichting op het Eerste voorontwerp¹² wordt nu in de MvT geen melding meer gemaakt van bepaalde (stem-)rechten en bevoegdheden die de vennoot/pandgever normaliter heeft en die krachtens de verpanding aan de pandhouder toebedeeld moeten kunnen worden. Het verdient de voorkeur dat in de MvT of in het wetsvoorstel duidelijk wordt aangegeven dat in geval van een openbaar pandrecht op het deelnamerecht tevens bepaalde (stem-)rechten en bevoegdheden van de vennoot op de pandhouder kunnen overgaan, indien de vennootschapsovereenkomst in die mogelijkheid voorziet en pandgever en pandhouder dat in de pandakte uitdrukkelijk hebben afgesproken.

Daarentegen is in het Voorontwerp in art. 812 lid 3 een nieuwe regeling gegeven voor de bevoegdheid van de pandhouder tot opzegging. In afwijking van het bepaalde in art. 3:246 lid 1 BW, waar is bepaald dat de (openbaar) pandhouder in geval van verpanding van een vorderingsrecht tevens bepaalde bevoegdheden jegens de schuldenaar krijgt die de schuldeiser/pandgever normaliter heeft, zoals de bevoegdheid tot inning en opzegging van de vordering, kan de pandhouder het deelnamerecht slechts door opzegging opeisbaar maken, indien dit recht aan de pandhouder is toegekend in de vennootschapsovereenkomst. De vraag is of deze beperking wenselijk is. Het recht om een vorderingsrecht door opzegging opeisbaar te maken, is uitdrukkelijk door de wetgever aan de pandhouder toegekend en door de Hoge Raad gevolgd. De Hoge Raad overwoog (zie HR 21 januari 2014, JOR 2014/19 - Neo River) dat buiten de in art. 3:246 lid 1 en 2 BW aan de openbaar pandhouder toegekende bevoegdheden de schuldeisersbevoegdheden bij de pandgever blijven rusten, zoals de bevoegdheid tot kwijtschelding. Onder verwijzing naar de Parl. Gesch. overweegt de Hoge Raad dat de wetgever de keuze heeft gemaakt om andere dan in de wet genoemde bevoegdheden bij de pandgever te laten nu deze zijn rechten en belangen diepgaand treffen en de pandhouder slechts in het verpande is geïnteresseerd, voor zover dit hem zijn vordering waarborgt (r.o. 3.5.2). De inperking van deze bevoegdheid ten aanzien van het verpande deelnamerecht in art. 812 lid 3 lijkt daarmee niet in lijn.

In het verlengde geldt dat als dit recht aan de pandhouder van het deelnamerecht is toegekend, de opzegging door de medevennoten kan worden vernietigd, indien deze in strijd is met de redelijkheid en billijkheid. Art. 808 lid 2 wordt immers van overeenkomstige toepassing verklaard. Het is de NVB onduidelijk hoe die toets aan de redelijkheid en billijkheid dient te worden vormgegeven. De pandhouder zal het aan hem verpande deelnamerecht immers opzeggen om (onder andere) zijn rechten uit te oefenen op een eventuele uittrekvergoeding, omdat de vennoot/pandgever - kort gezegd – in verzuim is met zijn verplichtingen uit hoofde van de kredietrelatie. Dat is een heel andere relatie dan de vennootschapsrechtelijke relatie waarin de vennoot zich verhoudt tot de openbare personenvennootschap.

---

806 van regelend recht is, zou immers ook kunnen worden besloten dat de winst niet wordt uitgekeerd aan de vennoten, maar ten goede komt aan het vennootschappelijk vermogen. Art. 811 lid 3 bevat een regeling inzake het recht op vergoeding op de personenvennootschap bij uittrekking. Ook ten aanzien van dit vorderingsrecht vermeldt de MvT op p. 77 dat sprake is van een toekomstig vorderingsrecht dat voortvloeit uit een bestaande rechtsverhouding, waarbij wordt aansloten bij het arrest van de Hoge Raad van 3 december 2010, NJ 2010/653. Daarmee volgt de wetgever de lijn die de Hoge Raad reeds in het arrest Staal Bankiers/Ambags q.q. (HR 25 maart 1988, NJ 1989, 200) heeft uiteengezet voor de uittrekingsvergoeding onder het huidige personenvennootschapsrecht.

¹² Zie de MvT bij het Eerste voorontwerp op p. 53, waar het volgende wordt opgemerkt: *'Dit sluit aan bij hetgeen bij het BV-recht mogelijk is (zie artikel 2:198 lid 3 BW). In de praktijk bij het BV-recht wordt meestal bepaald dat het stemrecht voorwaardelijk overgaat naar de pandhouder, namelijk wanneer de pandgever in verzuim is en de pandhouder schriftelijk het stemrecht opeist. Bij vestiging van het pandrecht op de rechtsverhouding van de vennoot met de vennootschap als zodanig, voorziet de wettelijke regeling in toekenning van de rechten en bevoegdheden die aan de rechtsverhouding zijn verbonden aan de pandhouder. Op dit punt kan bij overeenkomst worden afgeweken.'*

De toe - en uittreding van vennoten

In art. 808 lid 1 sub a is bepaald dat een vennoot uittreedt door opzegging aan de andere vennoten. Aldus de MvT is de opzegging een eenzijdige rechtshandeling gericht aan de andere vennoten waarbij de vennoot kenbaar maakt dat hij uit wenst te treden. Die formulering lijkt wat ongelukkig: is de opzegging van de vennoot een rechtshandeling waarbij de uittreding een feit is, of is het slechts een voornemen/wens die op een later moment leidt tot de daadwerkelijke opzegging? Voorts is niet vermeld wanneer de uittreding effectief is. Dit roept vragen op. Kan de vennoot dit bij zijn rechtshandeling bepalen, gaat de uittreding onmiddellijk in, wordt een moment bepaald in de wet vastgelegd? Het vaststellen van het moment van uittreden is onder meer relevant voor het ontstaan van de vergoeding die ontstaat bij uittreding van een vennoot (art. 811 lid 3), verjaring van de aansprakelijkheid van de uittredende vennoot (art. 814 lid 4) en de driemaandsperiode voor voortzetting door enige overgebleven vennoot (art. 815 lid 2). Dit geldt ook voor andere situaties die automatisch leiden tot uittreding van een vennoot (zie MvT, p. 59) en de opzegging door de rechter (art. 808 lid 3). De NVB pleit er daarom voor de regeling op dit punt aan te vullen en geeft er de voorkeur aan dat in de wet wordt vastgelegd wanneer de uittreding effectief is.

Voortzetting door laatste vennoot en vereffening van het vennootschapsvermogen

Voortzetting door de laatste vennoot

Wanneer slechts één vennoot resteert, is het uitgangspunt in het Voorontwerp dat de personenvennootschap op grond van art. 809 lid 1 sub d wordt ontbonden. Er is immers geen sprake meer van een samenwerkingsverband tussen vennoten onder een vennootschapscontract. Uit het Voorontwerp – en met name art. 815 lid 1 – blijkt onvoldoende duidelijk dat de personenvennootschap als rechtspersoon, ondanks de ontbinding van het vennootschapscontract, blijft voortbestaan. Dit behoeft verduidelijking. In art. 815 lid 5 wordt, naar de NVB begrijpt, wel uitgegaan van het ophouden te bestaan van de personenvennootschap als rechtspersoon.¹³

Het wetsvoorstel biedt in art. 815 (lid 1 onder b jo lid 3 t/m 5) de mogelijkheid voor de enig overgebleven vennoot om de onderneming in de vorm van een eenmanszaak voort te zetten in geval van uittreding van de voorlaatste vennoot. De redactie van art. 815 lid 5 (*'De openbare personenvennootschap houdt op te bestaan met ingang van de maand volgend op de dag dat de in lid 1 bedoelde periode van drie maanden, is verstreken (...).'*) lijkt evenwel ook betrekking te hebben op het geval van art. 815 lid 1 onder a dat het de enig overgebleven vennoot niet is gelukt om de personenvennootschap in vennootschapsverband voort te zetten. Het zal evenwel in dat geval niet de bedoeling van de wetgever zijn geweest om alsdan ook te voorzien in een overgang onder algemene titel van het vennootschapsvermogen op de enig overgebleven vennoot zonder de waarborgen van artikel 815 lid 3 en 4. In dat geval geldt immers het bepaalde in art. 815 lid 1 sub c jo art. 816 e.v. In geval sprake is van vereffening op grond van art. 815 lid 1 sub c, zou van een overgang onder algemene titel in het geheel geen sprake moeten zijn. De vereffening dient te worden afgerond. De NVB verzoekt de wetgever dan ook in art. 815 lid 5 het toepassingsbereik van die bepaling te verduidelijken.

Zoals de NVB in haar vorige consultatiereactie ook had opgemerkt, is - indien de enig overgebleven vennoot de onderneming in de vorm van een eenmanszaak voortzet - onduidelijk wat dit betekent voor het pandrecht op het vennootschapsaandeel/deelnemingsrecht van de laatst overgebleven vennoot. Het lijkt erop dat dit pandrecht verloren gaat (art. 3:81 lid 2 sub a BW). Voor de financier van de vennoot/personenvennootschap is dit niet aantrekkelijk. De NVB stelt dan ook voor om in art. 815 lid 3 – waarbij is aangesloten bij de fusieregeling uit Boek 2 BW waarbij de verkrijgende rechtspersoon aan de pandhouder vervangende zekerheid moet stellen (artikel 2:319 lid 2 BW) – op te nemen dat de enig overgebleven vennoot verplicht is (dus niet alleen op verzoek van de zekerheidsgerechtigde, zoals de redactie van art. 815 lid 3 nu luidt) om vervangende zekerheid te stellen voor het tenietgegangene pandrecht op het deelnemingsrecht.

¹³ Dit sluit ook aan bij de in de MvT op p. 95 geformuleerde gedachte: *'In rechtsgevolgen verschilt deze tijdelijke eenpersoonsvennootschap niet van een 'normale' personenvennootschap.'*

Vereffening van het vennootschapsvermogen

Het Voorontwerp geeft in art. 816 lid 2 aan dat in geval er meer dan één vereffenaar is aangewezen (door de rechter of de vennoten zelf) 'ieder van hen bevoegd is om alle werkzaamheden te verrichten'. In de MvT op p. 100 wordt verduidelijkt dat dit niet alleen een bevoegdheid is om werkzaamheden te verrichten, maar ook om de personenvennootschap te vertegenwoordigen. Dit sluit aan bij het bepaalde in art. 817 lid 1. Het is de NVB onduidelijk waarom artikel 816 lid 2 en art. 817 lid 1 niet in een artikellid zijn opgenomen. Voorts verdient het de voorkeur dat uit de wettekst van art. 817 lid 1 zelf volgt dat de vertegenwoordigingsbevoegdheid van de vereffenaars met uitsluiting van de vennoten betreft en niet dat dit alleen uit de MvT op p. 101 volgt.

Het wetsvoorstel biedt in art. 816 lid 3 de rechter de mogelijkheid om een aangewezen vereffenaar te ontslaan. Dat kan op verzoek van de vereffenaar zelf, diens medevereffenaar, het openbaar ministerie of de rechtbank ambtshalve. De NVB is van mening dat ook schuldeisers van de openbare personenvennootschap wegens gewichtige redenen om het ontslag van de vereffenaar zouden moeten kunnen verzoeken. De vereffenaar is immers aangesteld om het vermogen van de openbare personenvennootschap te vereffenen ten behoeve van de gezamenlijke onbetaald gebleven schuldeisers.

Het Voorontwerp verplicht de vennoten – naar de NVB begrijpt: in geval van vereffening buiten faillissement – het tekort in het vermogen van de openbare personenvennootschap aan te vullen op grond van art. 817 lid 3. Zowel derden als de vereffenaar (de MvT spreekt op p. 102 per abuis van curator) kunnen om aanzuivering van het tekort verzoeken. Het artikellid beperkt deze bijdrageplicht voor zover een vennoot daartoe draagplichtig is. De NVB is van mening dat de interne draagplicht niet relevant is voor de bijdrageplicht in het tekort. Dit strookt ook niet met het beginsel van hoofdelijke aansprakelijkheid van de vennoten voor de schulden van de personenvennootschap. De interne draagplicht is, zoals ook de MvT op p. 101 en 102 onderschrijft, wel relevant voor de onderlinge regres en subrogatievorderingen van de vennoten (ex art. 6:10 e.v. BW jo art. 6:150 BW). Maar afspraken over de interne draagplicht zouden geen werking moeten hebben in een vereffening of in geval van faillissement (dat laatste wordt expliciet onderkend in de MvT op p.102).

Het Voorontwerp voorziet in art. 817 lid 4 in een verantwoordingsverplichting van de vereffenaars aan de vennoten dan wel, indien de vennoten vereffenaars zijn, aan elkaar. De NVB is evenwel van mening dat er ook een verantwoordingsverplichting richting de schuldeisers van de openbare personenvennootschap zou moeten zijn. De vereffening van het vermogen van de openbare personenvennootschap vindt immers plaats ten behoeve van de onbetaald gebleven schuldeisers. Zij dienen derhalve mede te kunnen inzien op welke wijze hun belangen zijn behartigd en op welke wijze hun schuld is vereffend; welke activa zijn te gelde gemaakt, op welke wijze en tegen welk bedrag, hoe is de opbrengst van de activa verdeeld onder de schuldeisers, is daarbij de wettelijke rangorde in acht genomen, wat is het totale tekort en in hoeverre zijn de vennoten reeds verzocht in het tekort bij te dragen.

Consequenties voor het Depositogarantiestelsel (DGS)

In deze paragraaf komen enkele aspecten van het Voorontwerp in relatie tot het Deposito Garantiestelsel (DGS) aan de orde. Naar huidig recht komen niet-natuurlijke personen zonder rechtspersoonlijkheid (waaronder de VOF, de Maatschap, de CV en het Fonds voor gemene rekening) niet als zelfstandige entiteit in aanmerking voor het DGS. Er is in de Nederlandse implementatie van de DGS richtlijn niet voor gekozen om deze ondernemingen of samenwerkingsverbanden als zelfstandig gerechtigden te beschouwen. Depositohouders (gerechtigde depositohouders) die voor een DGS-uitkering in aanmerking komen zijn in dat geval de deelnemers, vennoten of eigenaren van deze samenwerkingsverbanden. Zij hebben recht op bescherming tot € 100.000,- van de door hen aangehouden deposito's in plaats van de VOF, CV, de Maatschap of het Fonds. Wanneer deelnemers, vennoten of eigenaren van deze samenwerkingsverbanden ook eigen privérekeningen (deposito's) aanhouden bij de bank, dienen deze privérekeningen opgeteld te worden bij hun aandeel in de

personenvennootschap. In totaal komt de DGS bescherming in dat geval niet boven € 100.000,- uit. Door het toekennen van rechtspersoonlijkheid aan een personenvennootschap wijzigt dit.

Impact voor de banken op het aanmaken van bestanden voor het Individueel Klant Beeld (IKB)

Het toekennen van rechtspersoonlijkheid aan een personenvennootschap heeft tot gevolg dat de deposito's (tegoeden) van de personenvennootschap toebehoren aan de personenvennootschap zelf en niet meer aan de vennoten. Dat vereenvoudigt het aanmaken van het Individueel Klantbeeld (IKB). De bank hoeft immers niet meer 'door te kijken' maar hoeft alleen de personenvennootschap te registreren als gerechtigde depositohouder. Wanneer het vermogen van een personenvennootschap die rechtspersoon wordt van rechtswege op die rechtspersoon overgaat, brengt dat met zich dat in het kader van het DGS voor bestaande personenvennootschappen aanpassingen zullen moeten plaatsvinden in administraties, systemen en rapportages, met de daaraan verbonden kosten. De NVB stelde daarom in 2019 al voor dat de banken een voldoende lange termijn krijgen om alle aanpassingen te kunnen doorvoeren. De NVB ziet hier echter niets over terug in het huidige wetsvoorstel. De NVB merkt daarom nogmaals op dat zij op een implementatietermijn rekent die recht doet aan de tijd die nodig is om deze wijzigingen in het IKB door te voeren. Hierover dienen concrete afspraken met DNB te worden gemaakt.

Dekking van het DGS

Als gevolg van de beoogde wetswijziging hoeven de banken niet meer 'door te kijken' en komt alleen de personenvennootschap een uitkeringsrecht toe. In dat geval geniet alleen de personenvennootschap DGS bescherming tot € 100.000, en wordt het aandeel van de vennoot niet meer opgeteld bij andere, eigen rekeningen die de vennoot bij de bank heeft. Concreet betekent dat, dat het DGS door één vennoot twee keer kan worden aangesproken: eenmaal voor de bescherming van zijn eigen privé-deposito, en eenmaal voor de bescherming van het deposito van de personenvennootschap (in geval waarvan de vennoot optreedt als vertegenwoordiger van de personenvennootschap). Dit kan in zijn geheel leiden tot een grotere depositobasis bij de bank, als gevolg waarvan de dekking onder het DGS vergroot en de bank een hogere DGS-afdracht zal moeten betalen. Andersom geldt dat waar nu meerdere vennoten zonder privérekening gerechtigd zijn tot DGS bescherming, straks alleen de personenvennootschap de gerechtigde depositohouder is.

Ter illustratie een voorbeeld: naar huidig recht biedt het DGS een vennootschap met € 500.000 op de rekening en 5 vennoten elk van deze vennoten bescherming tot € 100.000. Het DGS kan in dat geval tot € 500.000 aangesproken worden. Straks hoeft het DGS alleen de personenvennootschap bescherming tot € 100.000 te bieden. Als geen van de vennoten dan een privérekening bij dezelfde bank heeft, kan het DGS slechts tot € 100.000 aangesproken worden. In dat geval kan de omvang van de depositobasis en daarop gebaseerde DGS-afdracht van de bank naar beneden worden bijgesteld. Maar stel dat alle vennoten privérekeningen hebben, kan het DGS aangesproken worden voor € 600.000 (5 x € 100.000 per vennoot en 1 x € 100.000 voor de personenvennootschap.) Dan zou de depositobasis en de daarop gebaseerde DGS-afdracht van de bank juist groter worden. Omdat we niet weten om hoeveel personenvennootschappen en achterliggende vennoten het zal gaan, kunnen de banken de depositobasis nog niet vaststellen en de financiële impact op de DGS afdracht nog niet bepalen.

Tekstuele opmerkingen

In onderstaand tabel geeft de NVB een aantal tekstuele opmerkingen/ suggesties.

Bron	Opmerking
MvT - p. 21	'(...) nu nog niet mogelijk'. Woord 'nog' dient te komen vervallen.
MvT - p. 23	[tekstblok bovenaan de pagina] 'personenvennootschap' vervangen door 'besloten vennootschap'.
MvT - p. 48	'Gelet op de hoofdelijke aansprakelijkheid die rust op de vennoten (vgl. artikel 809 lid 1) strekt de bepaling tevens tot bescherming van de gezamenlijke vennoten.'

	De verwijzing naar art. 809 lid 1 is naar we aannemen nog gebaseerd op het 1e ambtelijk voorontwerp uit 2019. In het 2e ambtelijk voorontwerp wordt de hoofdelijkheid geregeld in art. 814 lid 1.
MvT - p. 59	Onder het kopje 'Tweede lid' staat: <i>'Het derde lid regelt' (...)</i> . Dit moet zijn: <i>'Het tweede lid regelt' (...)</i> .
MvT - p. 97	<i>'(...) aangesproken kan worden voor de schulden van de vennoot die (...)'</i> . 'Vennoot' dient hier vervangen te worden door 'personenvennootschap'.
MvT - p. 101	<i>'Evenals bij vertegenwoordiging van de vennoten, (...)'</i> 'Van' dient vervangen te worden door 'door'.
MvT Invoeringswet - p. 14	Abusievelijk wordt hier steeds over art. 219 gesproken, waar art. 218 bedoeld is.

Conclusie

Wij spreken nogmaals onze waardering uit voor de intentie van de wetgever en de regering om de huidige regeling aan te passen en deze te verduidelijken en eenvoudiger te maken, maar tegelijkertijd hebben wij enkele kritische kanttekeningen geplaatst.

Uit de MvT (p. 5) volgt dat het voorliggende voorstel beoogt om *'ondernemerschap te faciliteren, zekerheid te bieden aan het handelsverkeer en in passende bescherming te voorzien voor zowel vennoten als degenen die met de vennootschap handelen'*. Voorts beoogt het Voorontwerp de kadaster- en notariskosten voor de (ingeschreven openbare) personenvennootschap te beperken en de nalevingkosten structureel te verlagen (zie MvT p. 10 en p.17).

Gelet op de hiervoor door de NVB onder de aandacht gebrachte rechtsonzekerheid, betwijfelt de NVB of het Voorontwerp voormelde doelstellingen realiseert. De NVB verzoekt de wetgever dan ook om deze rechtsonzekerheid weg te nemen door (kort samengevat):

- (i) Rechtspersoonlijkheid te koppelen aan inschrijving in het handelsregister van de openbare personenvennootschap en de inschrijving een constitutief vereiste voor rechtspersoonlijkheid te laten zijn ook in verband met de Wwft-verplichtingen ten aanzien van identificatie en verificatie.
- (ii) De door de banken door te voeren wijzigingen in hun veelal geautomatiseerde administratiesystemen zoveel als mogelijk te vergemakkelijken door:
  - a. de banken daartoe afdoende tijd te geven;
  - b. het inschrijfnummer waarmee de personenvennootschap bij het handelsregister van de Kamer van Koophandel (reeds) staat ingeschreven, door de toekenning van de rechtspersoonlijkheid niet te wijzigen;
  - c. vast te leggen dat banken in het geval van bestaande overeenkomsten met VOF's, CV's en maatschappen de nieuwe rechtspersoon personenvennootschap als klant mogen accepteren zonder dat er additioneel cliëntenonderzoek benodigd is, zolang de groep van vennoten of maten (op het moment van het verkrijgen van rechtspersoonlijkheid) ongewijzigd is.
- (iii) Duidelijk aan te geven of 'verzuim' het criterium is voordat de vennoten hoofdelijk kunnen worden aangesproken.
- (iv) Het overgangsrecht ten aanzien van de (bestaande) zekerheden gevestigd voor de schulden van de huidige personenvennootschappen en haar vennoten (handelend in hoedanigheid en privé) te verduidelijken, zowel ten aanzien van de vraag voor welke schulden (*waarvoor*) deze zekerheden in het vervolg gelden als ook ten aanzien van de vraag op welke huidige en toekomstige goederen van de huidige personenvennootschappen (*waarop*) de zekerheid betrekking heeft.
- (v) Te bepalen dat de toekenning van rechtspersoonlijkheid aan een personenvennootschap onverlet laat dat het nog steeds om dezelfde vennootschap gaat, zodat de bestaande zekerheden van rechtswege ook gaan c.q. blijven gelden voor verplichtingen van de nieuwe rechtspersoon, zodat personenvennootschappen met zekerheden onder het oude regime en onder het nieuwe regime op gelijke manier kunnen worden behandeld.

- (vi) Duidelijker vast te leggen wanneer de uittreding van een vennoot effectief is.
- (vii) In de bepaling die ziet op het voortzetten van de vennootschap door de enig overgebleven vennoot te verduidelijken dat, ondanks de ontbinding van het vennootschapscontract, de personenvennootschap als rechtspersoon blijft voortbestaan alsmede het toepassingsbereik van deze bepaling te verduidelijken.
- (viii) Een verantwoordingsverplichting van de vereffenaars/vennoten richting de schuldeisers van de openbare personenvennootschap te introduceren.
- (ix) Rekening te houden met de implicaties die de verdere uitwerking en uitvoering van de voorstellen hebben voor het DGS en de positie van banken daarbij in acht te nemen.

Daarnaast vraagt de NVB aandacht voor het feit dat het gecreëerde deelnamerecht, met alle geïntroduceerde voorbehouden en obstakels voor het overdragen en verpanden daarvan alsmede het ontstaansmoment, niet per definitie de door de wetgever beoogde vergemakkelijking van de financierbaarheid van de openbare personenvennootschap met volledige rechtspersoonlijkheid oplevert.

Contactinformatie

Kaajal Dewnarain

dewnarain@nvb.nl